

Către: Guvernul României

Anexa 3

În atenția domnului Florin Cîțu, prim ministru

În atenția domnului Cristian Ghinea, ministrul investițiilor și proiectelor europene

25 februarie 2021

Stimați domni,

În contextul consultărilor pentru Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), din poziția de parteneri sociali reprezentativi la nivel național, vă transmitem alăturat un set de principii generale care, în opinia semnatarilor, ar trebui să constituie termeni de referință pentru selectarea reformelor și respectiv proiectelor ce urmează să fie finanțate prin acest mecanism. Dintre acestea, ne preocupă în mod deosebit reformele ce vizează piața forței de muncă, în special în contextul tranziției verzi și digitalizării, fenomene care vor aduce o serie de provocări în special în ceea ce privește competențele, formarea continuă și educația în general. Fără o forță de muncă sănătoasă și educată este, cu siguranță, necesară pentru îndeplinirea tuturor obiectivelor de reformă pentru România.

Domenii prioritate pentru partenerii sociali

- Educație
- Sănătate
- Pregătirea forței de munca pentru provocările ridicate de tranziția verde și tranziția digitală
- Reziliența în situații de criza
- Digitalizarea serviciilor publice

Principii

- Investițiile selectate ar trebui să reprezinte investiții de interes național sau investiții strategice, în mod real posibil de realizat având în vedere calendarul foarte strâns de execuție. De asemenea, toate investițiile ar trebui să conducă la o tranziție către un model economic care să sporească productivitatea și să fie mai sustenabil din punct de vedere ecologic și social.
- Reformele incluse în PNRR trebuie să acopere echilibrat cei 6 piloni agreeți la nivel european: tranziția verde; transformarea digitală; economie și competitivitate; coeziune socială; sănătate și reziliență instituțională; noua generație (tineri și copii). În acest context subliniem importanța integrării pilonului de coeziune socială în contextul tranziției verzi și transformării digitale.
- Componenta de reziliență trebuie să includă și domeniile securității și apărării

- Beneficiile proiectelor trebuie resimțite de o parte însemnată a populației și trebuie să contribuie în mod semnificativ la reducerea disparităților sociale și regionale. Acest pachet de resurse ar trebui să ajute mai mult astfel încât creșterea să fie și una inclusivă care să atenueze inegalitățile economice și sociale dintre regiuni și grupuri.
- Dialogul social constructiv și eficient - partenerii sociali naționali trebuie să fie implicați sistematic în proiectarea, implementarea și monitorizarea PNRR, așa cum acest rol le este dat de cadrul Semestrului European, inclusiv în contextul de redresarea post-covid.
- Este important ca investițiile realizate prin PNRR să aibă în vedere și calitatea locurilor de muncă și Pilonul European al Drepturilor Sociale al cărui plan de implementare va fi publicat în luna martie, este un reper în acest sens.
- Intervențiile ar trebui să nu fie limitate doar la nivelul infrastructurii fizice. Resursa umană este cel puțin la fel de importantă ca și componenta de infrastructură fizică. Abordarea proiectelor ar trebui să fie integrată, cu toate componentele sale din același program, pentru a evita riscul de defazare, în special având în vedere termenul scurt de implementare al PNRR.
- Investițiile în resursele umane sau infrastructura destinată sprijinirii grupurilor vulnerabile precum și măsuri de sprijin pentru integrarea acestora în societate, trebuie să facă parte din viziunea PNRR și nu doar la nivel de reforme.
- Este esențial să se investească în educație de înaltă calitate, în învățare pe tot parcursul vieții și în cercetare și dezvoltare, pentru a stimula și completa schimbările economice și sociale promovate de NextGenerationEU, esențiale fiind și investițiile în consolidarea sistemului de sănătate și a politicilor de sănătate publică în contextul pandemiei de COVID-19.
- Pentru fiecare din domeniile în care se asigură intervenție prin proiecte de investiții, ar trebui să se evalueze mai întâi nevoia totală de investiții, pentru a avea certitudinea că investițiile finanțate pot genera cu adevărat o schimbare la nivel de domeniu.
- Investițiile din cadrul PNRR ar trebui să servească drept pârgă pentru alte investiții private în sectoarele identificate ca prioritare în aceste planuri.
- Investițiile private nu trebuie excluse de la finanțare prin PNRR – sunt situații în care investițiile private se pot realiza mai repede și/sau cu impact mai mare în aria vizată.
- Programele de investiții trebuie să țină seama într-o măsură suficientă de proiectele eligibile prezentate de IMM-uri și întreprinderi din sectorul economiei sociale.
- Alocarea resurselor trebuie să fie un proces transparent, atât în cazul PNRR, cât și în cazul Programelor operaționale. Trebuie să se facă cunoscut încă din acest stadiu ce anume se finanțează și din ce program.
- Ar trebui folosită această oportunitate pentru elaborarea și susținerea unei politici publice pentru stoparea exodului forței de muncă, în special forța de muncă tânără

Principii reziliență

- Proiecte de investiții pentru a îmbunătăți sistemului de prevenție în domeniul sănătății.
- Investiții în servicii de sănătate publică și asistență medicală
- Ar trebui să folosim această oportunitate pentru a identifica și a consolida lanțurile de aprovizionare expuse șocurilor externe.
- Sănătatea și securitatea la locul de muncă trebuie să reprezinte o prioritate, având în vedere contextul pandemic.
- Reconversia unor categorii de personal în vederea utilizării lor în alte domenii sau recalificarea pentru adaptarea la locurile de muncă nou-create ca urmare a procesului de digitalizare

Principii tranziție verde și digitală

- Nevoia de digitalizare în cazul educației și al sănătății este una imensă, trebuie evaluată exact această nevoie și stabilite acele investiții cu efect important de antrenare.
- Sistemul public în întregime are nevoie de digitalizare. Știm sigur că piața muncii are nevoie de un sistem de gestiune a relațiilor de muncă capabil să ofere informații relevante și care să permită prelucrarea informațiilor pentru a reduce munca informală prin transformare în munca formală.
- Sistemul de calcul și de administrare a pilonului public de pensii este unul aproape de colaps, de anul viitor salariații pentru care angajatorii nu au achitat contribuțiile sociale reținute nu vor putea să includă perioadele lucrate ca stagiu de cotizare, ceea ce va pune o presiune enormă pe sistem.
- Asigurarea competențelor digitale pentru populația care în acest moment nu deține nici măcar competențe digitale de bază trebuie să reprezinte o prioritate, pentru a putea valorifica digitalizarea serviciilor publice. Trebuie avut în vedere cât de mare este riscul menținerii decalajului digital, având în vedere că digitalizarea economiei și a societății este unul dintre principalele obiective ale Next Generation EU.
- Deși una din componentele cheie ale tranziției digitale și verzi (unul din obiectivele cheie ale PNRR) calificarea și recalificarea forței de muncă nu beneficiază în prezent de alocări, nici măcar la nivelul asigurării competențelor digitale. Formarea profesională trebuie să fie o prioritate transversală pentru PNRR și deci trebuie ca proiectele adoptate să includă și componenta de pregătire a resurselor umane, astfel de investiții contribuind la evitarea creșterea șomajului structural.
- Învățământul dual poate fi o anticamera utilă și rapidă către asigurarea competențelor digitale prin educație. Asemenea proiecte sunt nu numai necesare, dar posibil de realizat în termenele impuse

Cu considerație,

Patronate

Confederația Patronală Concordia
(CP Concordia)

Confederația Patronală din
Industrie, Agricultură, Construcții
și Servicii din România
(CONPIROM)

Sindicate

Blocul Național Sindical (BNS)

Confederația Națională Sindicală Cartel Alfa
(CNS Cartel Alfa)

Confederația Națională a Sindicatelor Libere
din România – Frăția (CNSLR Frăția)

Confederația Sindicatelor Democratice din
România (CSDR)

Confederația Sindicală Națională Meridian
(CNS Meridian)